

6. Beszámoló

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2024. november 21-i nyilvános ülésére
a 2024. évi adóbevételek alakulásáról és felhasználásukról, valamint a helyi adókról szóló
önkormányzati rendelet felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138.§ (3) bekezdése a települési önkormányzat képviselőtestületének a helyi adókkal kapcsolatos feladatai közt az alábbiakat írja elő:

„(3) A települési önkormányzat képviselőtestülete:

- a) helyi adókat vezethet be;
- b) meghatározza a helyi adó illetékességi területén történő bevezetésének időpontját és időtartamát határozott vagy határozatlan időre;
- c) megállapítja – a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő-képességéhez igazodóan a helyi adókról szóló törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel – a működési területén bevezetett helyi adók mértékét;
- d) döntése szerint bővíti a helyi adókról szóló törvényben megfogalmazott mentességi és kedvezményi szabályokat;
- e) meghatározza – a helyi adókról, az adóigazgatási rendtartásról és az adózás rendjéről szóló törvények keretei között – illetékességi területén a helyi adózás részletes szabályait;
- f) építmény- és telekadó bevezetése esetén meghatározza az adóalap megállapításának módját;
- g) a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást;
- h) tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.”

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 13. § (1) bekezdésének 13. pontja alapján a helyi önkormányzati feladat különösen a helyi adóval kapcsolatos feladat.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1/A.§ (1) bekezdése szerint „Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt.”

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre ép l, nevezetesen: vagyoni típusú adó, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapíthatja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. a 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény- és mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

A Htv. 1/A. § (3) bekezdése alapján „A települési adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el”.

A helyi adóztatás során az adózás rendjéről sz l 2017. évi CL. törvényben (a továbbiakban: Árt.) foglalt szabályok szerint jár el az adóhatóság. Az eljárás során az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, valamint végrehajtási eljárás során az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény szabályait alkalmazza a hivatal.

I.Helyi adók rendszere és értékelése 2024.11.04. napi elszámolással:

1.Kommunális jellegű adó:

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2018-ban megalkotta a helyi adókról szóló 5/2018. (II.26.) rendeletet (a továbbiakban: R.)

A Képviselő-testület a R-ban Csávoly község közigazgatási területén bevezette a **helyi iparűzési adót**, valamint a **magánszemélyek kommunális adóját**.

A gépjárműadóról szóló 1991. LXXXII. törvény rendelkezései szerint, a gépjárműadóval kapcsolatos feladatokat 2021. január 1. napjától kezdődően a Nemzeti Ad- és Vámhivatal látja el.

Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Csávoly község illetékességi területén lévő R.2.§ (1) bekezdése szerinti adótárgyak adókötelesek. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezetteknek, (kötelezetteknek) adóbevallást kell benyújtani. A továbbiakban mindaddig nem kell bevallást adni, ameddig az adózást érintő változás nem áll be.

A R 2.§ (1) bekezdése szerint

- a) lakás és lakásbérlet 5.000 Ft/év
- b) üzlet, műhely, telek 6.500 Ft/év
- b) gépjárműtároló 3.000 Ft/év

A beérkezett adóbevallás alapján az adózók száma: 766 fő

A 2024. évben a magánszemélyek kommunális adója tekintetében 4.527.000 Ft került betervezésre, mely azonos az adóhatóság által előírt adó összegével, s a befolyt adóbevétel 4.195.480 Ft volt.

A 2024. évben a 2024. évi és az azt megelőző adóévek összes hátralékának összege 1.263.046 Ft.

A R. 2.§ (1) bekezdésben szereplő adómértékből 50 %-os kedvezmény illeti meg a Józsefháza pusztán levő ingatlanulajdonosokat.

A 2024. évben nyújtott kedvezmény összege összesen: 34.500,-Ft.

Az adó kivetése a bevallás és a valóság összevetése hiányában nem alapos, ugyanis a be nem vallott R.2.§ (1) b) és c) adótárgy okán vélhetően kevesebb a befolyt adó összege.

A Htv. meghatározza az értelmező rendelkezések körében, hogy mit kell lakás, üdülő, kereskedelmi egység, szállásépület, egyéb nem lakás céljára szolgáló építmény alatt érteni.

Eszerint **lakás** a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 91/A. §-a 1-6. pontjában foglaltak alapján ilyennek minősülő és az ingatlan-nyilvántartásban lakóház, lakóépület, lakás, kastély, villa, udvarház megnevezéssel nyilvántartott, vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan, üdülő pedig az ingatlan-nyilvántartásban üdülőként (üdülőépület, hétvégi ház, apartman, nyaraló, csónakház) feltüntetett vagy ilyenként feltüntetésre váró építmény.

Kereskedelmi egység az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapján kereskedelmi üzletnek, boltnak, abc-nak, üzletháznak, játékteremnek, csárdának, bisztrónak, borozónak, sörözőnek, büfének, cukrászdának, kávézónak, kávéháznak, teaháznak, fagyfalozónak, étteremnek, vendéglőnek, presszónak, irodának, műteremnek, szállodának, hotelnek, panzióknak, fogadónak, motelnek, szállónak, vendégháznak, vadászháznak, rendelőnek, kórháznak, szanatóriumnak, gyógyszerháznak minősülő vagy ilyenként feltüntetésre váró épület, épületrész.

A **szállásépület** az a kereskedelmi egység, mely szálláshely-szolgáltatás nyújtására alkalmas, így különösen az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapján szállodának, hotelnek, panzióknak, fogadónak, motelnek, szállónak, vendégháznak, vadászháznak minősülő vagy ilyenként feltüntetésre váró épület, épületrész.

Az egyéb nem lakás céljára szolgáló épület pedig az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés alapján garázsoknak, gépjárműtárolóknak, raktárnak, üvegháznak, műhelynek, szerviznek, üzemnek, üzemcsarnoknak, pincének, prэшháznak, hűtőháznak, gyárnak minősülő vagy ilyenként feltüntetésre váró épület, épületrész, továbbá a melléképület és a melléképületrész. Továbbá minden olyan épület, amely a fel nem soroltaknak nem felel meg.

Telek alatt – a Htv. vonatkozásában – az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület értendő, ide nem értve

- a) a belterületen fekvő termőföldet, feltéve, ha az tényleges mezőgazdasági művelés alatt áll,
- b) a külterületen fekvő termőföldet,
- c) a tanyát,
- d) a közút területét,
- e) a vasúti pályát, a vasúti pálya tartozékai által lefedett földterületet,
- f) a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény temető fogalma alá tartozó földterületet,
- g) a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvény szerinti víztározó, bányató területét,
- h) az erdőt,
- i) az ingatlan-nyilvántartásban mocsárként nyilvántartott földterületet.

A **kommunális adó hatálya alá nem tartozó termőföld** nem más, mint az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas, fásított terület, halastó művelési ágban nyilvántartott földrészlet. Az erdő fogalmát pedig a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) úgy határozza meg, hogy az egyrészt az ingatlan-nyilvántartásban erdő művelési ágban nyilvántartott földterület, másrészt pedig az a földterület, amelyet az Országos Erdőállomány Adattárban erdőként tartanak nyilván.

2. Vagyoni típusú adó:

Helyi iparűzési adó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozási tevékenység (a továbbiakban: iparűzési tevékenység). Az adó alanya a vállalkozó, azzal, hogy az egyéni vállalkozót az egyéni vállalkozói tevékenység szünetelése időszakában is vállalkozónak kell tekinteni, feltéve, ha a szünetelés időszaka az adóéven belül egybefüggően nem éri el a 181 napot.

Adóköteles iparűzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetve jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.

Ha a vállalkozó **több önkormányzat illetékességi területén** vagy külföldön végzett iparűzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell a **Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania**.

A települési önkormányzat által megállapított helyi iparűzési adóból származó bevétel elsőként a helyi közösségi közlekedési feladat ellátására, a helyi közösségi közlekedési feladat ellátásához szükséges összesen felüli bevétel különösen a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használható fel. A települési önkormányzat által megállapított helyi iparűzési adóból származó bevétel az önkormányzati hivatal állományában foglalkoztatottak személyi juttatásai és az ahhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó finanszírozására nem fordítható.

Az adó évi mértékének felső határa 2000. évtől az adóalap 2%-a. **Csávolyon az iparűzési adó mértéke 1,8%.**

Ipárűzési tevékenység esetén **az adó alapja** a nettó árbevétel, csökkentve

- a) az eladott áruk beszerzési értéke és a közvetített szolgáltatások értéke, együttes összegével,
- b) az alvállalkozói teljesítések értékével,

- c) az anyagköltséggel,
d) az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévből elszámolt közvetlen költségével, kivéve, ha a vállalkozó az adóévre a társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény szerinti kutatás-fejlesztési tevékenység adókedvezményének alkalmazását választotta.

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 42.§ (4) bekezdése alapján „42.§ (4) Az önkormányzattól a 2. melléklet 57. pontja szerinti szolidaritási hozzájárulás elvonása a települési önkormányzat számára folyósítandó támogatás havi összegéből a nettó finanszírozás keretében történik. Ennek összegét a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 4. Önkormányzati szolidaritási hozzájárulás címen kell elszámolni.

(5) Ha a települési önkormányzatot az (1) bekezdés alapján a nettó finanszírozás keretében megillető adott havi források a (4) bekezdés szerint levonandó összegekre nem nyújtanak fedezetet, a kincstár az Áht. 83. § (3) bekezdése alapján havonta beszédési megbízást nyújt be a települési önkormányzattal szemben. Ha a települési önkormányzatnak 2024. december 15-én bármilyen elmaradása van a (4) bekezdés szerinti befizetési kötelezettsége tekintetében, a kincstár a meg nem fizetett összegre a kötelezett fizetési számlájára beszédési megbízást nyújt be.”

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 2. melléklete A települési önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatásáról II. Támogatások megállapításának, felhasználásának és elszámolásának szabályai fejezete 57.1. pontja értelmében a 22 000 forint feletti egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzat 1.3. pont szerinti iparüzési adóerő-képességet meghatározó adóalapja (a továbbiakban: a szolidaritási hozzájárulás alapja). A szolidaritási hozzájárulás teljesítése a nettó finanszírozás keretében történik.

A 2024. évi egy főre jutó adóerőképesség mértéke az önkormányzat 2024. évi iparüzési adóerőképessége 87 891 033 Ft (2023.június 30.) és a 2024. január 1-jei lakosságsszámmal számolva (1758 fő) 49.995 Ft. Ez azt jelenti, hogy a költségvetési törvény értelmében a 22.001 Ft- 50.000 Ft közti kategóriában az önkormányzat egy lakosra jutó iparüzési adóerő-képessége szerinti hozzájárulás mértéke a szolidaritási hozzájárulás alapjának százalékában 0,0 – 0,4.

Önadózók az iparüzési adó fizetésére kötelezettek. A helyi adórendelet nem tartalmaz mentességet. A közhiteles nyilvántartás adatai alapján egyszerűsített ellenőrzéseket végzünk helyi iparüzési adó vonatkozásában. Helyi iparüzési adó bevallás benyújtásának elmulasztása miatt 3 db vállalkozást szólítottunk fel. A bevallások elmulasztása, ill. késedelmes bevallás miatt mulasztási bírság kiszabására van lehetőség, ha az adózó előzetes felszólítása eredménytelennek bizonyul. A 2024. évben mulasztási bírság kiszabására nem került sor.

A beérkezett adóbevallás (amely tartalmazza a sávós adózókat is) alapján az adózók száma: 222 fő

2024. évi bevételek:	
2024.03.15-ig előírt:	54.798.732,- Ft
2024.05.31-ig előírt:	15.876.250,- Ft
2024.09.15-ig előírt:	41.135.150,- Ft
2025.03.16-ig várható iparüzési adó bevétel	47.092.309,- Ft.
2024.11.04. napjáig befolyt adó:	111.168.293,-Ft
Hátralék:	3.281.267,-Ft.
Visszautalt túlfizetés:	34.315.063,- Ft

3.A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek

Termőföld bérbeadásából származó jövedelem

A magánszemélyek földhaszon-bérbeadásból származó jövedelem adóztatása 1998. január 1. napjától került az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe. 2017-2024. években befizetés nem történt. Mindezek oka, hogy 2003. január 1-jétől mentesül az adó alól a termőföld-bérbeadásából származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbeadása alapjául szolgál, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet eléri.

Mint ahogy várható volt, sok ilyen szerződést kötöttek, és még több ilyen hosszútávú szerződés fog köttetni.

4. A települési önkormányzatokat megillető egyéb bevételek (adók módjára történő behajtás)

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 41. § (1) bekezdése alapján „A települési önkormányzatot illeti meg

a) a települési önkormányzat jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság 100%-a,

b) a fővárosi és vármegyei kormányhivatal által a települési önkormányzat területén – a veszélyhelyzet kihirdetését megalapozó eseménnyel összefüggésben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok kivételével – kiszabott, és abból befolyt környezetvédelmi bírságok összegének 30%-a,

c) a közúti közlekedésről szóló törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott jogsértésre (a továbbiakban: közlekedési szabályszegés) tekintettel kiszabott – a bírságot kiszabó szervre tekintet nélkül – közigazgatási bírság behajtásából, illetve végrehajtásából származó bevétel 40%-a, ha a behajtást, illetve a végrehajtást a települési önkormányzat jegyzője önkormányzati adóhatósági jogkörében eljárva foganatosította,

d) a települési önkormányzat területén a közlekedési szabályszegések után a közterület-felügyelő által kiszabott közigazgatási bírság behajtott összegének 100%-a, és e) a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni – a földterület fekvése szerinti települési önkormányzat által beszedett – személyi jövedelemadó 100%-a.

(2) A szabálysértési pénz- és helyszíni bírság, valamint a közigazgatási bírság végrehajtását kérő szerv költségminimum megelőlézésére nem köteles.”

Az adóügyi ügyintéző adminisztratív terheit növeli a nagy számban és rendszeresen érkező, más szervek által kimutatott és behajtásra átadott köztartozások behajtási munkálatai (gondozási díj, szabálysértési bírság, elővezetési/szabálysértési költség, stb.), melyekből bevétele Csávoly Községi Önkormányzatnak nem származik. Valamennyi ilyen módon behajtásra áttett köztartozás annak sikeres behajtását követően továbbutalásra kerül a kimutató szervekhez.

Idegen bevételek

A 2019. évtől már nem képezik az önkormányzat bevételeit. Itt kerülnek előírásra a társhatóságok, a rendvédelmi szervek saját bevételét képező tartozásokra vonatkozó végrehajtási megkeresései. Tényleges befizetés nem volt. Ezek az átadott tételek, a folyamatos adatszolgáltatás növekvő feladatot jelentenek.

A behajtásra átadott ügyek jellegükből kifolyólag (bírságok) nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, sok esetben a társadalom hátrányos helyzetű, szegényebb rétegeiből kerülnek ki, így nem csak a bírságok befizetése jelent problémát számukra, hanem a kivetett helyi adók befizetése is. A behajtás során ezen személyek letiltható jövedelemmel és lefoglalható ingósággal, lakossági folyószámlával nem rendelkeznek, vagy ha igen, az arra utalt összeg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 27.§ a) pontban meghatározott 60.000 Ft minimum összegnél kevesebb, így a hatósági átutalási megbízás kibocsájtása nem vezet eredményre, közcélú munka esetén a munkabérből való letiltással – a szerződéses jogviszony időtartama miatt – csak részmegettérülés várható.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát nagyban akadályozza, hogy az érintett személyek a postázott irataikat nem veszik át, helyszíni megkeresés k eredménytelen, elérhetőségük megszerzése külön utánajárást igényel.

Behajtási cselekmények

Amennyiben az adóalanyok határidőben nem fizetik meg az adót, a behajtás iránti eljárásban a törvény szabályai szerint végrehajtási cselekményekre kerülhet sor. Elsősorban fizetési felszólításokat küldünk az adótartozás rendezésére. Ha ez nem vezet eredményre, akkor kerül sor a végrehajtási eljárásra, mely során elrendeljük a munkabérből, illetve a nyugellátásból történő levonást, illetve azonnali beszedési megbízást bocsátunk ki az adós számlájára.

2024-ben e munkának köszönhetően 478.493,-Ft folyt be önkormányzatunkhoz.

Késedelmi pótlék

Az Art. rendelkezései alapján az adó meg nem fizetése, vagy késedelmes teljesítés esetén is késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak. A pótlék mértéke az érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértéke. A késedelmi pótlék 7,40% volt, addig 2024.01.01-jén 10,75 %, ezzel a késedelmi pótlék 15,75 %-ra nőtt.

A fentiek miatt kérnénk, hogy határidőre teljesítsék az adófizetési kötelezettségeiket, ezzel elkerülhető a pótlék növekedése.

Bírság

Azon adózóknak, akik a felhívásainkra nem reagálnak, mulasztási bírság kerül kiszabásra. Magánszemélyek esetén 50.000 Ft-tól, gazdálkodó szervezetek estén 100.000 Ft-tól kerül előírásra. 2024. évben bírság nem került előírásra.

Talajterhelési díj

A talajterhelési díj fizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli minden év március 31-ig (bevallási és befizetési kötelezettség), aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. A szennyvízberuházás befejezését követően kell ezen a díjon elgondolkodni, mely 2025 tavaszára-nyarára tehető.

Adó- és értékbizonyítvány

Az adó- és értékbizonyítvány kiállítása szintén a helyi ad hatóság feladata. Adó- és értékbizonyítvány kiállítása hatósági megkeresésre vagy ügyfél kérelmére térítésmentesen történik akkor, ha annak kiállítását jogszabály írja elő a jegyzőnek.

Ezek a jogszabályok a következők:

- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 140. § (1) bekezdés,
- A hagyatéki eljárásról szóló 2010.évi XXXVIII. törvény 26. § (1) bekezdés,
- A gyámhatóságokról, valamint gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX. 10.) Korm. rendelet 153. § (1) bekezdés b) pont, 78. § (1) bekezdés ac) pont
- A lakáscélú állami támogatásokról szóló 21/A.§ (9) bekezdés b) pontja.

Az adó- és értékbizonyítvány, amely az ingatlan forgalmi értékét határozza meg – hatósági bizonyítvány, így az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) előírásait kell alkalmazni a kiállításuk során. A 2024. évben 42 ügy indult el adó- és értékbizonyítvány kiállításával kapcsolatban, amelyek keretében 40 db hatósági bizonyítvány került kiállításra. Ebből 22 db készült hagyatéki ügyintézéshez, 9 db végrehajtási ügyben, 7 db kormányhivatali megkeresésre, 2 db pedig magánszemélyek által gyámhatósági ügyben vagy egyéb önkormányzatok által lett kikérve.

Elektronikus ügyintézés

Gazdálkodó szervezeteknek és az egyéni vállalkozóknak 2018. év óta kötelező az adóügyek elektronikus ügyintézés. Ügyfélkapuval rendelkező magánszemélyek is választhatják az elektronikus ügyintézés, a személyes ügyintézés helyett. Az Önkormányzati Portál az elektronikus önkormányzati ügyintézés helyszíne, itt bármikor le tudják kérni az aktuális helyi adó egyenlegüket, nyomon követhetik az adófizetési kötelezettségük teljesítését. Az E-önkormányzat portálon (<https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap>) regisztráció nélkül a „BEJELENTKEZÉS” gomb megnyomásával, KAÜ-azonosítás és az Általános Szolgáltatási Feltételek elfogadása után használhatóak a portál szolgáltatásai, azonban az adóegyenleg-lekérdezés csak bejelentkezést követően érhető el. Az E-önkormányzati portál minden adózó számára elérhető a nap 24 órájában. A hét minden napján megvalósulhat a helyi adófizetési kötelezettségek on-line lekérdezése és a helyi adók interneten történő megfizetése (E-ÖNKORMÁNYZAT (lgov.hu)).

ÖSSZEGZÉS

A táblázat alapján a település adóbevételeit tekintve az iparüzési adóbevétel teszi ki a legjelentősebb részt.

Adónem	Eredet előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Teljesítés %	Teljesítés megoszlása
Magánszemélyek kommunális adója	4.000.000,- Ft	4.000.000,- Ft	4.315.000,- Ft	1,07	8%
Helyi iparüzési adó	100.000.000,- Ft	70.000.000,- Ft	47.890.569,- Ft	0,68	91%
Pótlék, bírság	500.000,- Ft	500.000,- Ft	388.635,- Ft	0,78	1%

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a határozati javaslat elfogadására:

Határozati javaslat:

Beszámoló a 2024. évi adóbevételek alakulásáról

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: Képviselő-testület) úgy dönt, hogy az **önkormányzat 2024. évi adóbevételei alakulásáról** szóló beszámolót az előterjesztés szerint elfogadja.

Felelős: jegyző

Határidő: azonnal

II.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontja szerint a helyi **önkormányzat a helyi közügyek intézése körében** törvény keretei között dönt a **helyi adók fajtájáról és mértékéről**.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1. § (1) bekezdése alapján e törvény felhatalmazása és rendelkezései szerint a **települési** (községi, városi, fővárosi és kerületi) önkormányzat, valamint a megyei **önkormányzat** képviselő-testülete (a továbbiakban együtt: önkormányzat) rendelettel az önkormányzat illetékességi területén **helyi adókat** (a továbbiakban: adót), valamint - a megyei önkormányzat kivételével - települési adókat **vezethet be**.

Az önkormányzat tehát **jogosult, de nem köteles** helyi adót működtetni.

Amennyiben az önkormányzat az adóztatás mellett dönt, azaz él azzal a törvényes jogával, hogy helyi adónemet vezet be, akkor önkormányzati rendeletet, azaz jogszabályt alkot. Az önkormányzati adórendelet alkotásakor a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény előírásai szerint kell eljárni, vagyis a szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes, hiszen a magasabb szintű jogszabály rendelkezései akkor is érvényesek, ha azt az alacsonyabb szintű jogszabály (önkormányzati rendelet) nem veszi át, és nem ismétli meg.

Mindezek alapján – tekintettel arra, hogy a helyi adóztatás rendelkezéseit, eljárási szabályait a Htv., illetve az Art. szabályozza – az önkormányzati helyi adó rendeletnek kizárólag **csak azokat a rendelkezéseket kell tartalmaznia, amelyek a meghatározott adónem bevezetéséhez elengedhetetlenül szükségesek**. Ennek megfelelően a rendeletnek elégséges tartalmaznia az adott adónem bevezetéséről való döntést, az adó mértékét, valamint a rendelet hatálybalépésének napját. Amennyiben az önkormányzat a törvényi kedvezményeket, mentességeket önkormányzati kedvezményekkel, mentességekkel kívánja bővíteni, akkor értelemszerűen erről is az adórendeletben kell rendelkezni.

A Htv. 6.§-ának rendelkezése alapján az Önkormányzat adómegállapítási joga a következőkre terjed ki:

- vagyoni típusú adót (épitményadó, telekadó), kommunális jellegű adót, helyi iparüzési adót, vagy ezek valamelyikét bevezesse, hatályon kívül helyezze, módosítsa, azonban az évközi módosítás naptári éven belül nem súlyosbíthatja az adóalanyok adóterheit;
- meghatározza az adó bevezetésének időpontját és időtartamát;
- az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg ezen felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. (Ez tehát egy kettős korlát: az abszolút korlát a törvényi felső adómaximum, relatív korlát a helyi sajátosság, illetve az adóalanyok teherviselő képessége)
- a törvényben meghatározott mentességeket további mentességekkel, illetőleg a kedvezményeket további kedvezményekkel kibővítsé;
- a Htv. és az adózás rendjéről szóló törvény keretei között a helyi adózás részletes szabályait meghatározza.

A helyi rendeletek évenkénti felülvizsgálata, esetleges módosítása a következő szabályok alapján lehetséges:

Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Stab.tv.) 32.§-a szerint adókötelezettséget megállapító, az adóalanyok körét bővítő, az adó mértékét növelő, illetve kedvezményt, mentességet megszüntető jogszabály kihirdetése és hatályba lépése között legalább 30 napnak el kell telnie.

Ezen rendelkezés az önkormányzati adórendeletekre is vonatkozik, ami azt jelenti, hogy **valamely adóév január 1.napján hatályba léptetni szándékozó új adónemet bevezető, vagy a hatályos szabályozást (pl. adómérték) módosító adórendelet legkorábban a kihirdetést követő 30. napon léptethető hatályba, vagyis azt legkésőbb december 1-jéig ki kell hirdetni.**

A Htv. 6.§ a) pontja előírja, hogy adóéven belül az adónemhez kapcsolódó adóteher rendeletmódosítással nem súlyosbítható, vagyis amennyiben az adórendelet módosítása új adónem bevezetésére, vagy adómérték növelésére irányul, annak évközi hatályba léptetésére nincs lehetőség, csupán január 1-jétől léphet hatályba.

A helyi adórendelet leggyakoribb módosítása elsősorban az adómértékek változtatására (emelés vagy csökkentés) irányul, így a fenti rendelkezések értelmében az adómérték emelést legkésőbb **2024. december 1-jéig ki kell hirdetni, annak érdekében, hogy 2025. január 1-jén hatályba léptethető legyen.**

A Htv. 6. §-ának c) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az adó mértékét – az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa. A Htv. 7. § c) pontja értelmében az önkormányzat adómegállapítási jogát korlátozza az, hogy az általa bevezetett adó mértékeként nem állapíthat meg többet az adómaximumnál.

A Htv. hivatkozott rendelkezése szerint tehát a fentebb hivatkozott adónemek közül a magánszemélyek kommunális adójában az **adómaximumot** (a Htv-ben rögzített felső adómérték szorozva 1,047-tel, 1,068-cal, 1,036-tal, 1,039-cel, 1,08-cal, 1,061-el, 1,042-vel, 1,049-cel, 1,039-cel, 1,057-tel, 1,017-tel, 0,998-cal, 0,999-cel, 1,004-gyel, 1,024-gyel, 1,028-cal, 1,034-gyel, 1,033-mal, 1,051-gyel) 2025. január 1-jétől **45592,6 Ft/adótárgy.**

A számításoknál és az önkormányzati adórendeletben rögzített adómérték megállapítása során figyelemmel kell lenni arra, hogy a Htv. értelmében „felfelé kerekítésre” nincs lehetőség, és az adót forintban lehet megfizetni.

A törvényi felső mérték és a valorizáció együttesen határozza meg ezen adónemek tekintetében az adómaximumot. Az előterjesztésben a 2024. évre vonatkozóan előbbi számításnak megfelelően számított adómaximumok kerültek feltüntetésre.

1. Magánszemély kommunális adója

A R.2.§ (1) bekezdés értelmében az **adó mértéke:**

- a) lakás és lakásbérlet: 5.000 Ft/év
- b) üzlet, műhely, telek: 6.500 Ft/év
- c) garázs: 3.000 Ft/év

A R.2.§ (2) bekezdés szerint Az **(1) bekezdésben** szereplő adómértékből **50 %-os kedvezmény** illeti meg a Józsefháza pusztán levő ingatlantulajdonosokat.

A Htv. előírásai alapján az adómaximum adótárgyanként 2025. évben: **45592,6 Ft/adótárgy.**

Adó mértéke (Ft/év)/tárgynem	Adóév	Adózók száma (fő)	Bevétel (Ft)
a) lakás és lakásbérlet			
5000	2019.	749	3.745.000
	2020.	744	3.720.000
	2021.	750	3.750.000
	2022.	748	3.740.000
	2023.	772	3.860.000
	2024.	766	3.830.000

b) üzlet, műhely, telek	Adóév	Adózók száma (fő)	Bevétel (Ft)
6500	2019.	36	234.000
	2020.	35	227.500
	2021.	37	240.500
	2022.	36	234.000
	2023.	38	247.000
	2024.	38	247.000
c) gépjárműtároló	Adóév	Adózók száma (fő)	Bevétel (Ft)
3000	2019.	96	288.000
	2020.	98	294.000
	2021.	100	300.000
	2022.	97	291.000
	2023.	135	405.000
	2024.	150	450.000

Fenti adatokat figyelembe véve a 2024. évi kommunális adó előírás összege 4.527.000 Ft.
Esetleges adóemelés során:

- a) ha **adó tárgyánként 1.000 Ft többletet** számolunk, az előírt adó összege 5.481.000 Ft lenne, mely plusz 954.000 Ft adóbevételt jelentene (előterjesztés **6/a** melléklete)
- b) ha az adótárgyakat összevonnánk és csak a Htv.11. §-ában felsorolt adótárgy utáni lenne 10.000 Ft/év adókötelezettség, úgy az 766 adózó után 7.660.000 Ft adóbevételt jelentene (előterjesztés **6/b** melléklete)
- c) ha **nem emelkedik az adó**, úgy a bevétel tervezetten változatlan.

Figyelemmel arra, hogy az éves előírt összeghez képest még mindig nagyon magas a hátralék összege így ezen adónem mértékének emelésére, illetve az adótárgy módosítására nem teszek javaslatot. A bevallások alapján vélhetően egyébként is jelentkezik ezen adóbevételnél a tervezetthez képest többlet.

2. Helyi iparűzési adó

A helyi iparűzési adó mértéke jelenleg 1,8%. Amennyiben az adó mérték emelésre kerülne, figyelembe vehető, hogy az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó mértéke az adóalap Rémen 1,6 %-a, Felsőszentivánon 2%-a, Borotán 1,6%, Tataháza 1,7%, Baja 2%.

A 2024. évi adatokkal számolva a helyi iparűzési adó mértékének 2%-ra emelése 951.295Ft bevételt jelenten, **előterjesztés 6/c melléklete**.

Amennyiben a fenti emeléseket vegyítjük, úgy a rendelet-tervezet az előterjesztés **6/d melléklete**.

Összefoglalás:

A helyi adókról szóló a 1990. évi C. törvény a települési önkormányzatok számára lehetőséget ad, hogy az önkormányzat gazdálkodásához szükséges bevételeinek megteremtése érdekében helyi adókat, illetve települési adót vezessen be, melyeknek mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességeihez igazodóan – a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel – megállapítsa.

A helyi adók tekintetében az adómértékre vonatkozó abszolút felső korlát mértékét a törvény rögzíti, ugyanakkor a helyi önkormányzat kötelessége, hogy a helyi sajátosságokat, illetve az adóalanyok teherviselő képességét is figyelembe vegye. Településünkön is megállapítható, hogy a lakosságot az országosan tapasztalható nehéz anyagi lét jellemzi, a lakosságot és a vállalkozásokat jelentős központi adó- és járulékterhek, terhelik, illetve a lakosságnál kis javulás érezhető az elmúlt évhez képest az energiaárak és nyersanyagárak tekintetében, de nem az élelmiszerárak vonatkozásában.

A vállalkozások járulék és központi adó terhei nem csökkentek, s őket az energiaárak változása az üzleti fogyasztói szerződésekből jelentősen hátrányosan érintette.

A szociálisan rászoruló személyek száma nem csökken településünkön, a szociális támogatásokra fordított kiadások – tekintve, hogy normatívát erre a célra egyáltalán nem kapunk- szintén nem csökkennek.

A vállalkozások száma a terheket tekintve nem emelkedik és sajnos nem is stagnál, hanem inkább csökken.

Egyre gyakrabban figyelhető meg a vállalkozási tevékenység évközbéli ki, majd bejelentése (szüneteltetés), azaz a szezonális vállalkozási tevékenység végzése.

E szempontból megfontolandó, hogy a lakosság, a vállalkozások az esetlegesen megemelésre kerülő helyi adómértékekkel, vagy bevezethető települési adóval tovább terhelhetők-e, tovább súlyosbíthatók-e a megélhetési problémák.

Csávoly, 2024. november 14.

dr. Gyenes Gabriella
jegyző

Csávoly Községi Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

a helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelete módosításra

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 39/C § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés a)–c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az adó mértéke:)

- „a) lakás és lakásbérlet: 6.000 Ft/év*
- b) üzlet, műhely, telek: 7.500 Ft/év*
- c) garázs: 4.000 Ft/év”*

2. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1. § 2025. január 1-jén lép hatályba.

G/B

Csávoly Községi Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

a helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelete módosításra

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 39/C § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az adó mértéke a Htv. 11. §-ában felsorolt adótárgyanként 10.000 Ft/év.”

2. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1. § 2025. január 1-jén lép hatályba.

Csávoly Községi Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete**a helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelete módosításra**

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 39/C § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. §

Az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 2 %-a.”

2. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1. § 2025. január 1-jén lép hatályba.

Csávoly Községi Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete**a helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelete módosításra**

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében és 39/C § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés h) pontjában és Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 13. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelet 2. § (1) bekezdés a)–c) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(Az adó mértéke:)

- „a) lakás és lakásbérlet: 6.000 Ft/év*
- b) üzlet, műhely, telek: 7.500 Ft/év*
- c) garázs: 4.000 Ft/év”*

2. §

A helyi adókról szóló 5/2018 (II.26.) önkormányzati rendelet 3. §-ában az „1,8” szövegrész helyébe a „2” szöveg lép.

3. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

(2) Az 1. § és a 2. § 2025. január 1-jén lép hatályba.